IRENA OBERMANNOVÁ

LÁSKA

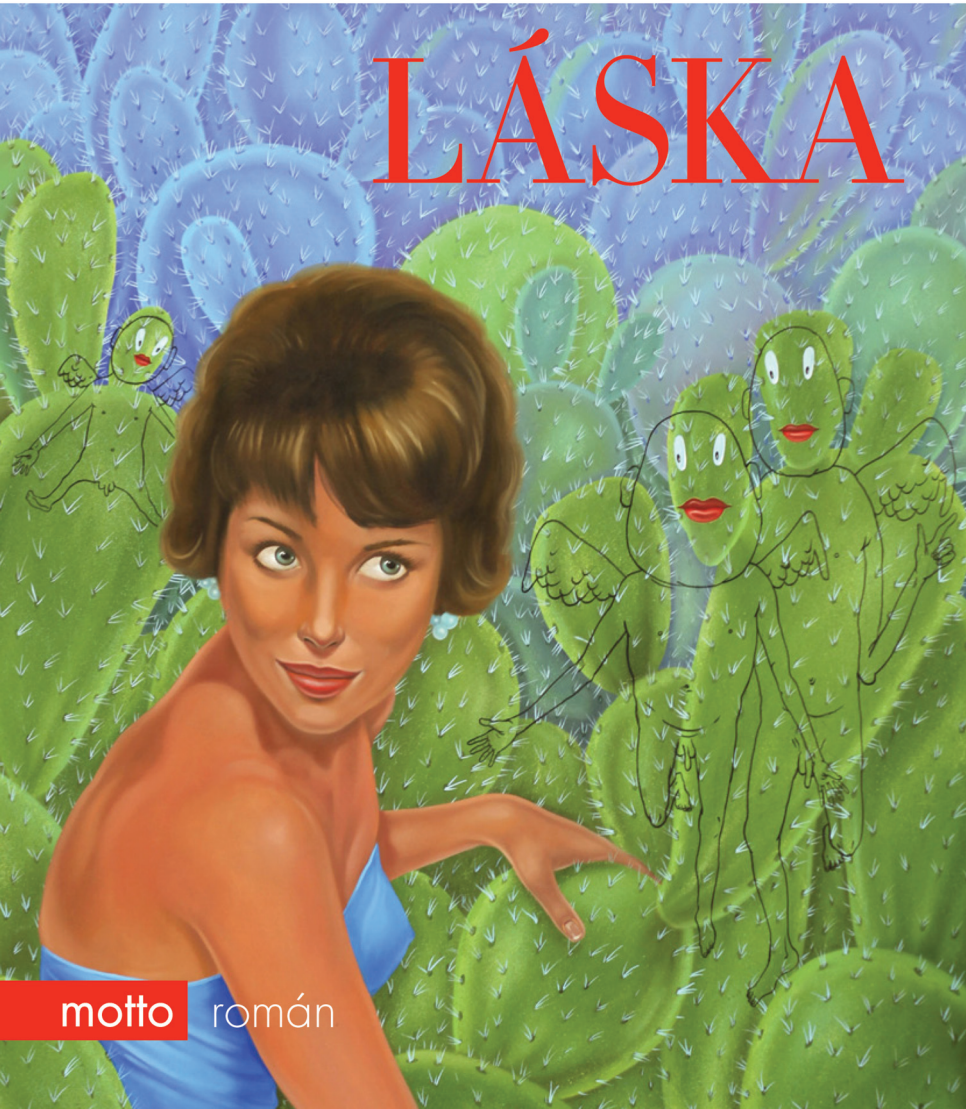

motto román

motto

IRENA
OBERMANNOVÁ

LÁSKA

Praha 2015

© Irena Obermannová, 2015
Cover illustration © Lukáš Miffek, 2015

ISBN 978-80-267-0460-7

Děkuji své kamarádce Hance Píchové,
že jsem mohla její knihu Případ Stalin
použít pro tento fiktivní příběh,
a tímto její knížku doporučuji svým čtenářům.

1. KAPITOLA

DÁVNÝ ŠÁTEK

ZASTAVILA. DÍVALA SE NA ZAHRADU zpoza skla auta a zmocnila se jí úlevná nehybnost. Směs smutku, lenosti a únavy. Výhled k horám a dál až k nekonečnu ji pokaždé omráčil.

Dušan s ní pochopitelně nejel, a tak ji nikdo nehonil. Mohla by takhle sedět navěky.

Telefon se rozdrnčel.

„Ahoj Dušinko," pozdravila ho dnes už podvanácté.

„Nechci tě rušit, mámo..."

Kdy jí vlastně začal takhle říkat? Už nevěděla. Možná ve chvíli, kdy se přestali milovat. Nebo mnohem dřív... Milují se. Jen si to zapomněli občas říct.

„Nerušíš."

„Už tam jsi?"

„Právě jsem dorazila."

„Tak to už jsem skoro klidný. Nikdy se toho strachu z aut nezbavím."

„Chce to čas."

„Snad. Ostatní už dorazili?"

„Ještě je brzo. Víš přece, že jsem tu chtěla být dřív."

„Nebudeš se tam bát?"

„Jsem už velká holka."

„Opatruj se mi tam."

„Ty se opatruj," odpověděla důrazně. „Máš tam už Rachel?"

„Před chvílí volala. Je tu za deset minut, neboj."

Jenže se vůbec nebála. Byla šťastná, že může být sama.

Andrea si přitáhla k bradě tmavomodrý šátek s bílými puntíky. Potřebovala obejmout.

Přesně proto před pár dny vešla do Plečnikova kostela Nejsvětějšího Srdce Páně. Aby ji objalo ticho, které člověka obklopí bez ohledu na to, jestli je věřící nebo ne. Některé věci jsou na světě rozdělovány spravedlivě. Třeba tichost a mír v Srdci Páně. Tichost a mír v synagoze, v mešitě. Tichost a mír v lese.

Konečně dokázala vystoupit z auta. Otevřela kufr a začala vytahovat věci. Pět kilo masa. Hlavně aby to stačilo, prolétlo jí hlavou a sevřela v kapse klíč od chalupy, který jí od dětství připadal obrovský jak od nebeské brány.

Bývaly časy, kdy ji maso děsilo, kdy byla příliš víla na hovězí zadní i přední, na vepřové kotlety, a natožpak na prasečí ocásky. Ty doby byly dávno pryč. Andrea nechápala, proč poslední dobou tolik vzpomíná. Jako by se vynořovala ze tmy.

Při pohledu na tolik kil masa se otřásla, i když už se dávno mrtvých zvířat neštítila a do řeznictví pana Kšány v Dlouhé chodila nakupovat vyloženě s oblibou. Protože ráda vařila, protože milovala Prahu a všechno to, co se s městem a jeho obyvateli poslední dobou dělo. Lidé se usmívali, mluvili spolu, meditovali, modlili, dost se zajímali, odkud pochází jídlo, které jedí, a pěstovali byliny.

„Všichni jsou tak milí, že je podezřívám z hromadnýho hulení marihuany," smála se její kamarádka Kateřina.

Začal věk Vodnáře. Tichost a mír. A v dáli katastrofy. Pořád blíž. Andrey se však věk Vodnáře netýkal.

~~~

Před několika dny usedla v kostele Nejsvětějšího Srdce Páně do jedné z lavic, sklopila oči ve snaze vzpomenout
~~~

si na slova modlitbičky, která jí v dětství zachraňovala od strašidel i zlých duchů. „Andělíčku, můj strážníčku, opatruj mi mou dušičku," prosila. Na zemi pod sebou spatřila modrý šátek s bílými puntíky.

~~~

Chalupa voněla směsí vlhkosti, kamene, dřeva a věčnosti. Andrea si byla jistá, že už se tu sama bát nebude.

Mobil se rozdrnčel.

„Ráchel nejde."

„Určitě dorazí, Dušinko."

„Co když ne?"

„Znáš ji. Chodí pozdě."

„Nemůžeš jí zavolat?"

„A proč jí nezavoláš sám?"

„Zavolej jí."

Ledničku někdo nevymyl, možná na to zapomněla ona sama, když tu byla naposledy. Před rokem. S Dušanem se těsně před odjezdem šíleně pohádali. Honil ji, potřeboval být v šest v Praze, protože večer ještě něco měl.

„Dobře, zavolám jí a pak ti napíšu," kapitulovala jako vždycky.

Voda v bojleru se pořád ještě neohřála, vymývala tedy lednici studenou. Maso může dát do sklepa. Stejně se dneska sní.

~~~

Ten šátek v kostele byl její. Přesně takový mívala v časech, kdy ještě byla původní Andreou. Sehnula se pro něj, ale pak se lekla. Důkladně se rozhlídla. Krade v kostele! Váhavě šátek pohladila. Také tenhle byl z pravého hedvábí. Sevřela látku v dlaních. Dostala strach, že by tu jeho majitelka mohla ještě být. Váhavě si šátek přiložila k obličeji. Ucítila známou vůni.

Vzhlédla. Ve stropě kostela spatřila na okamžik díru. Stal se zázrak. Došlo tu k nanebevzetí nějaké ženské.

~~~

Sestoupit do sklepa se ale přece jen trochu bála. Rozsvítila. Telefonovala, to pomáhá.

„Nemůžeš bejt aspoň u toho táty včas?“

„Klid, mami. Už jsem tady.“

„Jakou má táta náladu?“

„Báječnou. Jedinej, kdo furt prudí, seš ty, mami.“

„Hm. Díky.“

„Promiň. Hezky si to tam užijte. A nedělej si starosti, táta je v pohodě.“

Za hysterku byla ona, jako vždycky, na tom si Dušan dával záležet. Ale co.

Ve sklepě žádný vrah nečekal, snad se sem nedostane sousedovic kočka a nesežere všechno.

Podívala se na to ohromné množství mrtvých zvířecích těl. Šťastně zabitá zvířata. Šťastné kecy. Ale jo, začínala se těšit na večer.

Telefon. Měla by ho vypnout. Což nemůže. Co kdyby bloudili? Co kdyby Dušan... Co kdyby. Tak trochu doufala, že ve sklepě není signál.

„Asi mě zabiješ.“

Těmito slovy ovšem Kateřina začínala každý druhý telefonát.

„Asi jo. Kde seš?!“

„U Pavlíčků.“

„U koho že?“

„U pana Pavlíčka, farmáře.“

„Máš bejt tady!“

„Sklízej brambory.“

„A?“
~~~

„Rozbilo se jim auto, tak jsem k nim zajela svojí dodávkou."

„Mělas bejt tady! Slíbilas, že mi pomůžeš."

„Promiň."

„Zbláznila ses?!"

„Ne, jen miluju svou práci. Nezlob se, prosím tě. To zvládneš. Vždyť jde jen o to rozpálit gril a hodit na něj maso."

„A ustlat dvacet postelí."

„Proč dvacet?"

„Tolik lidí se ti ozvalo, ne?"

„Zapoměla jsem ti říct, že se sedum omluvilo... ano, paní Pavlíčková, už běžím."

„Tak fajn, povlíknu jen třináct. Ale kdo to všechno sežere?"

„Třináct lidí je dost."

„Hm. Jak poznám, kdo je kdo?"

„Už jsem u vás, paní Pavlíčková..."

„Kterejch třináct? O čem se s nima mám bavit?"

Telefon ovšem ohluchl.

Zvláštní bylo, že zůstala naprosto klidná, vlastně se toho až lekla. Protože... ano... trčela sama ve sklepě s pěti kily prasete a bylo jí nádherně. Jen kdyby si tak dokázala vybavit i jména dalších spolužáků kromě těch pěti, které občas potkává.

Když nahoře zametla a vyvětrala, pustila se do povlíkání postelí. Sálala energií.

~~~

Zabořila nos do šátku. Takhle mohla vonět jen Panna Maria. Zázrakem. Také Andrea se dřív voněla Miraclem. Když ještě měla své peníze. Když si ještě nemusela o každou korunu říkat Dušanovi a každé vydání mu zdůvodnit. Než přestala pracovat, než spadla klec. Proto dostala dárek. Než Panenka vylítla dírou ve střeše na nebesa, dala Andree dárek. Její
~~~

vlastní šátek. Právě ten, který tak nutně potřebovala. Už si vzpomněla.

„Aby vždycky hodná byla, Pánu Bohu se líbila," zašeptala dětsky naivní slova. Naivita je důležitá. Andrea ji ztratila.

~~~

Byl to šílený nápad uspořádat třídní sraz po třiceti letech od maturity zrovna u nich na chalupě, ale sama to Káče nabídla. Probíhalo to jako vždycky, Káča dostala báječný nápad a cíleně ji zblbla. To dělala od gymplu. Andrea se chopila organizace, pilně makala, Káča jí šéfovala a pak se vytahovala. V tomto směru byly sehraná dvojka, Andrea už si zvykla, a navíc Kateřina byla kámoška na život a na smrt, taková ta od dětství, co se neopouští, co se miluje navždycky a víc než všichni muži.

„Chlapi připlouvají a odplouvají, my dvě zůstáváme," pravila, když se spolu po krátké pauze znovu potkaly a Káča se zrovna čerstvě rozvedla se svým prvním manželem.

~~~

Ještě vytře na půdě a odnosí tam deky. Ale jak určí, kdo bude spát v ložnicích a kdo na půdě, jí zatím nebylo vůbec jasné. Snad se ti cizí lidé nějak domluví.

~~~

Pomalu jí docházelo, co Kateřina způsobila. Nechala ji samotnou na vlastní chalupě, napospas bandě neznámých lidí. Uběhlo třicet let! To je bez mála třetina století. Andrea si nevybavovala jejich obličeje ani jména. Měla by utéct.

Místo toho zapálila gril. Tak za hodinou se začnou trousit. Asi deset z nich tu kdysi bylo, asi sedm sem jezdívalo opakovaně, dělávaly se tady velké mejdany, vždycky se tady všichni ožrali a pozvraceli celou zahradu.
~~~

Ještě že koupila neekologický pevný podpalovač. Káča by jí vynadala, ale sklízí brambory. Andrey se začala zmocňovat panika. Co když budou strašný? Můžou to být rasisti, sadisti, komunisti! Ne, to snad ne! Chodili přece do čtvrté Cé!

„Jak se máš, mámo?“ zeptal se, sotva telefon zvedla.

„Hezky.“

„Už přijeli?“

„Zatím jen tři.“

„Kteří?“

„Neznáš je.“

„A ty snad jo?“

Dušanovi se vrátila jeho oblíbená rýpavost, muselo mu být líp.

~~~

Když si s Káčou vytáhly maturitní fotku třídy, daly společně dohromady asi polovinu jmen (s ostatními jim později pomohl Péťa, se kterým udržovaly občasné styky). Spojení většinou našly snadno, v době googlu a facebooku nebyl problém uspořádat třídní sraz. Nemohly najít jen Barona.

~~~

Oheň se rozhořel a Andrea začala krájet maso na drobné plátky. Neměli tu gril v pravém slova smyslu, ale železný rožeň, který se postavil nad přímý plamen. Plátků nakrájela zatím jen pár, zbytek opeče vcelku a nechá ho na ohni dlouho. Polévala maso rozpuštěným máslem s olivovým olejem s bylinkami.

Mobil v kapse se znovu rozdrnčel. Asi některý bloudící spolužák. Na displeji ovšem zablikala Kateřina.

„Takže přijedeš?“ vyhrkla Andrea.

„Bohužel ne. Fakt to nedám. Pořád sklízím v Podkrkonoší.“

„Víš, že mě štveš?“

„Promiň...“

„Nechalas mě ve štychu!“

„V jakým štychu!? Bude to úžasný, uvidíš. Závidím ti. Kdo už dorazil?“

„Nikdo.“

„Kecáš!“

„Ne.“

„Je teprv chvíli po šestý. Mají trochu zpoždění.“

„Hm.“

„Zapomněla jsem ti říct něco báječného.“

Andrea vyčkávala. Něco báječného jí Káča s přestávkami zvěstuje už třicet let.

„Našla jsem Barona.“

Andrea mlčela.

„Ani se nezeptáš jak?“

„Ne.“

„Přemejšlej trochu!“

„Nechce se mi.“

„Zadala jsem na facebooku jméno Baron.“

„Aha.“ Dala si záležet, aby působila absolutně nevzrušeně.

„Včera mi odpověděl. Moc vás všechny zdraví.“

„Vyřídím.“

Nezeptala se, jestli se o ní zmínil... Rozloučila se.

Stane se něco, když sní jednu tu kotletu? Je to slušné? Pustila se do ní. S provensálskou hořčicí a rajčetem chutnala výtečně.

Podívala se na hodinky. Bylo skoro sedm. Cinkla jí esemeska.

Moc se omlouvám, ale nedorazím. Onemocnělo mi dítě. Lenka Váňová.

A další.

Moje matka dostala záchvat. Moc mě to mrzí, ale nemůžu přijet. Marek Zavadil.

Andrea si nemohla vzpomenout ani na Lenku Váňovou, ani na Marka Zavadila.

Cítila jistou úlevu, že nepřijedou.

Ahoj Andrejko, tady Zuzka. Je mi to moc líto, ale nemůžu přijet, schvátila mě viróza.

Ani se Zuzkou by si pravděpodobně neměla co říct, velmi matně si vybavovala tichou, bílou dívku.

Tolik jsem se těšila, že vás všechny po letech uvidím, ale můj kluk má čtyřicítky, nemůžu ho nechat doma samotnýho. Všechny zdravím! Helena.

Ukrojila další kousek masa a usilovně vzpomínala na dívku jménem Helena. Že by to byla taková ta tlustá s věčně mastnými vlasy?

Esemesky teď zvonily nepřetržitě. Přestalo ji bavit je číst. Tolik nemocných lidí! Překvapilo ji, že nikdo neuvízl ve výtahu, to na gymplu bývala jejich oblíbená omluva.

Andree vůbec nic nechybělo, její neznámí spolužáci už vůbec ne.

~~~

Nebyla tak docela pravda, že si na nikoho ze svých spolužáků nevzpomínala.

Přezdívku Baron dostal nejenom proto, že se jmenoval Honza Prášil. Tenhle vysoký kluk s protáhlým obličejem s ušlechtilými rysy, co četl staré knihy a moc toho nenamluvil, se jako baron choval. Byl prostě jiný než ostatní spolužáci a všechny holky ho tajně milovaly. Ale vybral si Andreu.

Celou primu se s ní vodil za ručičku po sadu a po galeriích, chodili spolu do kina, do divadla, na koncerty Vladimíra Merty a Jarka Nohavici. Při jakémkoli intimnějším doteku sebou Andrea poplašeně cukala a on to respektoval. Nechtěl
~~~

ji děsit ani přemlouvat. Klidně se s ní vodil za ručičku. Po nějaké době se začali líbat. Věnovali se tomu velmi pečlivě. Jednou šli i na Hutku, Andrea vůbec netušila, jak získal informaci, ve kterém bytě bude hrát. Ukázalo se, že ji moc dobře nezjistil, protože ten byt nenašli. Možná to bylo dobře, protože tam všechny sebrali. A následně vyházeli z práce, ze škol. Ale možná to dobře nebylo, kdo ví. Baron ji vyprovodil domů a zase se jí ani nedotkl. Andrea už z toho začala být nervózní, její stydlivost brala pomalu za své a Káča vyslovovala různá podezření na Baronovu homosexualitu, traumata z dětství a podobně.

~~~

Omluvilo se jich šest. Ti ostatní nedorazí bez omluvy. Za chvíli bude osm.

Andrea dojedla další kus šťastně zabité zvěře a šla se projít po zahradě. Snažila se vybavit si, jak to tady vypadalo v onom dávnověku, kdy sem s gymplem jezdili pařit, jak byly tehdy vysoké stromy, jestli už omítka tolik oprýskávala. Tehdy dávno, když ještě žila její máma, když svět byl místem k dobývání, když ještě chtěla vítězit... Když věřila...

Kdyby sem dorazila Kateřina, dokázala by se na třídní sraz těšit. Ale takhle? Připadala by si tu jak vetřelec. Styděla by se jich a bála, byla by na své vlastní chalupě obklopena přesilovkou neznámých lidí.

Měla by si konečně přiznat pravdu. Potřebovala vypadnout z domu. Jakkoliv a kamkoliv, hlavně pryč a bez něj.

~~~

Vybavovala si to naprosto přesně. Zazvonil dole. Nečekala ho, ale oznámila rodičům, že jdou do kina jako vždycky. Bylo léto, tak přes sebe přehodila jen svůj puntíkatý šátek a vyběhla. Za ručičku spolu chodili skoro dva roky. Už jí

dokonce i sáhl na prsa, a když nebyl u ní nebo u něj nikdo doma, mazlili se spolu v posteli. Ale k ničemu vážnějšímu mezi nimi nedošlo.

Jako obvykle toho moc nenamluvil. Vedl ji do sadu, pak dolů k rybníku, kde to vůbec nevypadalo jako v Praze. Chodívali sem často. Z tašky vytáhl flašku červeného. Trochu ji to překvapilo, protože sami dva spolu ještě nikdy nepili. Nabídl jí cigaretu. Odmítla, ale on si zapálil, což rovněž nikdy nedělal.

Prudce ji objal. Prudce ji líbal. Pokládal na zem. Víno jí vibrovalo ve spáncích. Nechala se. Mazlili se mnohem víc než kdykoliv předtím. Stáhl z ní tričko. Ještě nikdy nezažila takové fyzické vzrušení. Lekla se.

„Neboj," hladil ji po vlasech. Vnímal každý její pocit.

„Já nechci," hlesla.

„Neboj," rozepínal jí džíny, funěl do ucha.

Celá se klepala.

„Nebudem to dělat, když nechceš."

„Mám strach," vypravila ze sebe.

„Já vím." Znovu ji pohladil. „Já taky," zasmál se.

Na tu větu si pak mnohokrát vzpomněla. „Já taky..." Který jiný kluk by byl tohle přiznal? Ještě i teď po letech musela připustit, že žádný.

„Dáš mi ten šátek?" zeptal se, když ji vyprovázel domů.

Beze slova mu odevzdala modrý šátek s bílými puntíky.

„Na památku," řekl.

„Proč?" lekla se, že ji opouští, protože mu nedala.

Místo odpovědi ji bezstarostně líbnul.

Pak už se nikdy neviděli. Druhý den s rodiči emigroval.

~~~

Vydala se zkratkou přes pole, kudy si chodívala číst pod jeřáb. Jak mohla na svůj strom zapomenout?
~~~

Už dávno přestala uvažovat o tom, jak dlouho jejich domácí peklo ještě potrvá. Může trvat navždy. Bylo od ní hnusné a sobecké, že tam Dušana nechala. Že si dovolila odjet, že se zatoužila bavit, s někým se scházet. Nemá nárok. Proto nikdo nepřijel. Proto se panu Pavlíčkovi rozbila dodávka (byla si jistá, že jediná Káča nekecá). Protože se všechno proti ní bouří. Všechno bylo zakleté. Od září loňského roku se jí zbořil svět. Zachumlala se do zázraku.

Ve výšce jeřábu se čas zhmotňuje do jediného zachvění listu. Hleděla do koruny stromu jako uhranutá. Dlouho tudy nešla, strom zesílil a vyrostl. Už se setmělo a listím prosvítaly hvězdy.

„Budeš tam zas s někým šoustat?!“

Nemohla to nevzít. On ji potřebuje.

„Jaký ZAS, Dušinko?“

„Musíš přece šoustat, mámo!“

„Proč bych musela?“

„Když já jsem na hovno.“

„Nejsi na hovno. Už nepij, prosím.“

„A co mám asi tak dělat?“

„Ráchel odešla?“

„Jo. Řekl jsem jí, ať už jde.“

„Měla tam spát.“

„Co by tu se mnou dělala?“

„Hlídala by tě.“

„Přál bych ti, aby sis tam s někým zašoustala.“

Zaslechla jeho vzlyky.

„Dušane… prosím.“

„Já vím, že jsem hnusnej.“

„Máš těžký období.“

„Kurva, jakýpak období!“ zařval a zavěsil.

Oddechla si. Věděla, že by měla zavolat zpátky. Místo toho objala jeřáb, jako by se mohla stát zachvěním listu.

„Andělíčku, můj strážníčku," sténala.

Nepomáhalo to. Nepomáhalo vůbec nic.

Vrátila se k ohni, rozhodnutá, že se zabije tím šťastným masem.

Při třetí kotletě se jí konečně zvedl žaludek. Říčně se napila vína, hltala ho lačně jako vodu, jako pramen, aby zapomněla, aby zabloudila, aby měla zatmění, jako když jim bylo šestnáct a zpíjeli se tady do němoty.

Znovu se zakousla do kotlety. A víc a zas.

Opřela se rukama o zem a dlouze zvracela. Připadala si přesně tak nechutná, jak si zasloužila. Oddechovala.

„Dobrý večer, nevím, jestli jsem tady správně, ale..."

„Dobrý večer," vypravila ze sebe s námahou a po čtyřech se o kousek odsunula od zvratků.

„Není vám dobře?"

Otřela si poblitou tvář jedním z pěkných ubrousků, které sem naservírovala spolu se všemi piknikovými prkotinami.

Vzhlédla. Před ní stál neznámý muž. Vrah.

„Přijel jsem na třídní sraz bývalé čtvrté Cé."

V hlavě jí šrotovalo, i když se jí točila. Kdo jen to mohl být?

„Máme třicet let od maturity a já je od té doby neviděl..."

„To jste teda přijel brzo!" vyjela na něj, aby odvedla pozornost od svých zvratků. Vrávoravě se postavila.

„Promiňte."

„Jste dobrej, že jste to našel," řekla smířlivě.

„Ostatní asi odešli do hospody, že? Tak jsme to vždycky dělávali."

Pozorně se zadívala na jeho tvář, ale byla příliš velká tma. Ne, to není možné, zaplašila tu myšlenku.

„Víte, bydlím daleko."

„Kde?" zamračila se.

Co si má s tím neznámým chlapem povídat?

„V Severní Karolíně."

Na okamžik vystřízlivěla.

„Barone?"

„Já tě taky v první chvíli nepoznal, ale není divu, když jsi... ehm... nepoblinkala sis ten puntíkatej šátek?"

Objal ji, jak se staří kamarádi objímají, ale rychle se mu vykroutila. Musela páchnout.

Přesto ji tiskl pevně.

„To by byla škoda. Ten původní mi máma vyhodila. Řekla, že na tebe musím konečně zapomenout."

Andrea moc nevnímala. Pomalu jí docházelo, že může nejenom trochu páchnout, ale nepochybně vypadá opravdu strašně. Hlavně s ním nesmí jít nikam, kde se svítí, umiňovala si.

„Musíš mít strašnej hlad, když máš za sebou takovou štreku," vykoktala ze sebe rozpačitě.

„Nejdřív ti skočím do auta pro naprosto skvělý prášky na žaludek."

„Tak jo."

Hlava se jí motala nejenom z vína.

Zmizel ve tmě. Možná se jí zdál. Slyšela bouchnutí dvířek a za chvíli jí podával jakousi modrou krabičku. Nevěděla, co je to za prášky, neptala se. Prostě jeden polkla. Takže nebyl přelud. Co tu budou sami dva dělat?

„Kdy se vrátěj z tý hospody?"

„Nikdo jinej než ty nepřijel."

Věnovali si rozpačité úsměvy.

„Zvláštní, viď...," poznamenal, načež se rozhodl, že bude mluvit výhradně o praktických věcech.

„Co provedem s tím masem?"

Pokrčila rameny, protože jí to bylo jedno. Sedli si k ohni. Přečetla mu všechny omluvné esemesky. Opravdu se jí udělalo líp.

Zeptal se na to, čeho se obávala.

„Jak vlastně žiješ? Jsi vdaná?“

„Jo, jo...“

„Jen jednou?“

„Ano.“

„Takže šťastně. To je hezký.“

„A co ty?“

„Žiju ve městě Chappel Hill, mám dva syny, osmnáct a dvacet, učím na univerzitě, jsem ženatý, svoji ženu mám rád, ale... nemiluju ji...“

„A jsi americky upřímný.“

„Vždycky jsem byl upřímný.“

„Já vím.“

„To si pamatuješ?“

Neřekla mu, že si pamatuje všechno.

Oheň jen taktak plápolal a do Andrey se dala zima, tady na severu noci horké nebyly.

„Vždycky jsem si tě představoval v tomhle šátku.“

„Našla jsem ho... Teď nedávno... Šla jsem od dcery... Byla jsem se podívat na byt, který si pronajala.“

„Tady se všichni navštěvují. Hezký. Můj syn chodil na střední školu pět set kilometrů od nás. Teď je ještě dál. Ty malý vzdálenosti mají něco do sebe. Ale co ten šátek?“

Vyprávěla mu, jak se procházela po náměstí Jiřího z Poděbrad, kde její dcera bydlí, jak ten den právě končily farmářské trhy, které založila Kateřina (pamatuje si přece na Káču, že?), jak na pódiu začínala zvukovka jakési kapely, lidé korzovali s vínem a ovocem, někteří se usadili na trávě v parku a piknikovali. Na chvíli si sedla na schody Plečnikova kostela, po očku pozorovala dění a cítila směs blaženosti a smutku, že tohle všechno už se jí netýká. Baron nevěřícně zakroutil hlavou, a tak mu se smíchem popsala, jak na ni tuhle Káča ječela: „Slovo UŽ už nikdy nepoužívej, UŽ ve spojení s NE je jako smrt!“

Zasmál se. Bavili se, jako by neuplynuly stovky let... Andrea zdůraznila, že navzdory Káčině názoru na UŽ si UŽ nedokázala představit, že by si rozprostřela na trávu šátek jako slečna nedaleko od ní a četla si knížku. Připadala by si tak nějak nepatřičně. A pak, neměla svůj dávný šátek.

Podívala se na něj po očku, jako by váhala, jestli má pokračovat. Poslouchal, ani nedutal, a tak mu o tom řekla. Jak vešla do kostela a stal se zázrak.

Nesmál se, jak se obávala. Místo toho řekl:

„To je hezká povídka."

„Povídka?"

„No... hergot... jak se řekne česky story?"

„V tomhle významu by se řeklo ‚příběh'. Ale povídka je hezčí."

Neřekla mu, že nejhezčí by byla pohádka, nechtěla mu znejistit jeho češtinu, protože Baron mluvil, jako by nikdy neodešel, žádný americký přízvuk nebyl v jeho řeči znát.

„Jiří z Poděbrad chtěl sjednotit Evropu, že...," nahlas se rozpomínal na české dějiny.

„Podle některých ezoteriků se převtělil do Václava Havla," zasmála se.

„Hezké..."

Oheň teď jen plápolal, dívali se do něj mlčky, jako by povídka o šátku vyjadřovala všechno, co za celou tu dobu zažili. Jako by ten zázrak zasahoval až sem.

Andrea neřekla, že náměstí Jiřího z Poděbrad v sobě obsahuje královské vizionářství, že je plné naděje. Patří k jednomu z několika pražských míst s energií Vodnáře, míst nabitých radostí, která Andree tolik chyběla, a možná proto ji tak intenzivně vnímala.

„Miluješ svého muže?" prolomil mlčení.

„Ano," odpověděla.

„A proč ti chybí radost?"

V očích se mu odrážely plameny, dívala se do nich a nezeptala se, jak to poznal.

~~~

Nikdy se toho zvuku nezbaví. Skřípění brzd, rachot karoserie, křik. A hudba Queenů z přehrávače. Pak nic. Totální ticho. Jiné než kostelní. Jiné než v listí stromů. Ticho zlověstné jak smrt. Ticho nože.

Andrea si nepamatovala, jak dlouho to trvalo. Možná ztratila vědomí.

~~~

Baron přihodil ještě jedno polínko a Andreu napadlo, jestli sem nevážil tu dalekou cestu proto, aby si s ní znovu začal. Asi se mu rozpadá manželství. Muži nemají rádi neukončené povídky a oni dva se nikdy nerozešli. Ale hned tu myšlenku zaplašila.

Otevřel další flašku. Po amerických pilulkách už jí bylo tak dobře, že mohla znovu trochu pít. Proč by vlastně nemohla popít s bývalým spolužákem? Podívala se na hodinky, bylo skoro jedenáct, to by už Dušan mohl po svých třech panácích a denní dávce antidepresiv spát.

„Víš, jak jsme tehdy utekli... bylo to pro mě hrozný."

~~~

V následujících letech po jeho emigraci si ho představovala jako šťastně rozesmátého playboye, oděného v super džínách, na které tady rok škudlili, aby si pak v Tuzexu omylem koupili o číslo větší, protože byli celí zblblí z té šílené fronty. Baron jí psal veselé dopisy, v nichž popisoval pozlátko Západu a posílal miliony pus a žvejkačky. Zmiňoval se sice, jak mu chybí, ale věřila mu stále míň. Protože on jí taky chybět přestával.
~~~

Když se dostala na fakultu, rodiče jí řekli, ať už mu snad radši nepíše, že by ji také mohli vyhodit. Neposlechla je hned, ale později jí to přišlo jako vítaná záminka, jak tu podivnou milostnou konverzaci přerušit. Následovaly pohledy k Vánocům, k narozeninám a pak nic. Po nějaké době Andrea potkala Dušana, a kdyby korespondence s Baronem pokračovala, měla by dojem, že je nevěrná.

~~~

„Jak jsme ten první rok žili v táboře pro uprchlíky v Německu, myslel jsem, že se ustejskám. Naši mě vytrhli z mýho prostředí, odvlekli od první lásky... To všechno z nějakejch debilních politickejch důvodů. Všechno jsem bojkotoval. Chtěl jsem prostě umřít."

„Proč jsi mi to nenapsal?"

„Styděl jsem se. Bylo mi šestnáct."

„Myslela jsem, že jsi šťastnej ve šťastnější zemi."

„Na protest proti rodičům jsem dokonce držel hladovku. Chtěl jsem, abych se mohl vrátit. K tobě. Ke kamarádům. Ještě to šlo, nebylo mi osumnáct. Nejdřív na mě řvali, brali to jako puberťácký poblouznění, pak si mysleli, že jsem se zbláznil, a teprve po deseti letech se o mě začali bát."

„Po deseti letech?!"

„Jsem umíněný. Pořád jsem spřádal plány, jak uteču zase zpátky. Komouši by mi nic neudělali. Kdybych učinil pokání, rodiče odsoudil, popsal hnusný kapitalistický zřízení..."

„Víš, jak bychom tě nenáviděli?"

„I ty?"

Pokusila se vybavit si tu dobu. Půjčovali si samizdatové knížky, přepisovali přílohy Charty, poslouchali Hlas Ameriky. Nedokázala si představit, že by tehdy jeho pokání pochopila. Smýšleli velmi politicky, angažovaně, i když tajně, jakožto součást takzvané šedé zóny. Nepatřili k disidentům, nechtěli
~~~

chodit k výslechům, nebyli odvážní. Jen prahli po pravdě, po informacích a dobrých knížkách a za to byli ochotni riskovat. Ne všechno jako někteří odvážnější. Andrea chtěla studovat, dostat se na vysokou, normálně žít. V rámci možností a v okruhu vybraných kamarádů.

„Začal jsem žít osaměle, najednou jsem byl tak o deset let starší. V utečeneckým lágru v Německu jsem se s nikým nebavil, ze školy jsem šel rovnou domů, bojkotoval jsem učení, angličtinu, kterou se tam mluvilo. Snil jsem o tobě, o našem gymplu. Pořád jsem si prohlížel tvoje fotky, který jsem si s sebou vzal. Byl jsem překvapivým důkazem, že v mládí člověk vůbec nemusí bejt odolnej ani přizpůsobivej. Začal jsem si zakládat na tom, že jsem divnej."

„Vždycky jsem si tě představovala, jak posloucháš všechny ty desky, co jsme sháněli na burze, jak chodíš do klubů, hulíš trávu a na mě si jen tak matně vzpomínáš."

„Nikdy jsem na tebe nezapomněl."

V Adnree se všechno postavilo do pozoru. Bacha, říkaly její vnitřnosti.

~~~

Kdosi se nad ní skláněl, bolela ji hlava, ruka, noha... nevěděla proč. Kolem byla spousta lidí, ječely houkačky, všude vypukl zmatek a děs.

„Jste v pořádku?"

„Kde je Dušan?"

„Odvezeme ho do nemocnice."

V tu chvíli bolest pominula. Její muž žil.

Vstala ze země. Vůbec netušila, jak se na ní ocitla.

„Pojedu s ním."

„Ano. Musíme vás taky vyšetřit."

Až později si všimla, že jí teče krev z ruky, že ji bolí koleno. Nepamatovala si cestu záchrankou, ani co se dělo, když
~~~

přijeli do nemocnice. Věděla jen, že se pořád ptala na něj. Odpovídali váhavě. Zdůrazňovali, že ona sama vyvázla jen o vlásek. Může mít vnitřní zranění. Nezajímalo ji to.

Pak zavolala Ráchel. Už s ní mluvili. Dcera plakala. „Bude táta v pořádku?“ ptala se jen.

„Bude.“

„Mami, slib mi to.“

„Slibuju.“

Andrea utekla z pokoje, kam ji umístili. Věděla lépe než oni, že žádné vnitřní krvácení nemá.

Usedla před operační sál, aby si mohla usilovně přát.

„Dušane, lásko moje, Dušinko,“ opakovala umanutě navzdory tomu, co se stalo před havárií. Nebo právě proto. Proklínala se. Nenáviděla se. Proč vyvázla ona?! Chovala se jak posedlá, odmítala opustit lavičku na chodbě před sálem. Nakonec ji přestali nutit, aby si šla lehnout.

Dveře operačního sálu se otevřely.

„Žije,“ oznámil jí mladý doktor. Vypadal vyčerpaně, operovali ho pět hodin. Přesto se snažil působit věcně a laskavě.

„A dál?“ úpěnlivě se mu zahleděla do očí.

„Dál se uvidí. Dělali jsme, co jsme mohli.“

„Je mimo ohrožení života?“

„Ne. Dáváme mu třicetiprocentní šanci na přežití.“

Nepomyslela si, že je to málo. Opakovala si, že je to dost.

Svižně kulhala podél lůžka, na kterém ho vezli.

Celou noc u něj seděla a nikdo jí v tom nedokázal zabránit. *Táta bude žít,* napsala dceři.

~~~

„Znáš tuhle fotku?“

Baron jí přisunul pod nos displej mobilu s fotografií jich dvou, když jim bylo šestnáct. Seděli v nějaké zahradní restauraci, Andrea měla vlasy spletené do spousty malých copánků,
~~~

aby vypadala jako hippísačka. Objímali se a dívali se na sebe tak, jako by spolu měli zůstat navěky. Nevěděla, že taková fotka vůbec existuje, viděla ji poprvé, ale tu chvíli si teď dokázala vybavit naprosto přesně.

Celá se tou zasutou vzpomínkou roztřásla.

„Pošleš mi ji?“

„Jasně.“

Řekla mu své telefonní číslo a za chvíli telefon břinknul.

Teď by mu měla vyprávět ona o svém trápení, o tom, jak se stejskalo jí. Chtěl slyšet, že ani ona na něj nikdy nezapomněla.

Ve svém mobilu si už fotografii neprohlížela, rychle ji zavřela.

Ano, bylo to tehdy pro ni těžké, první lásky jsou romantické a silné. Jenže je jim osmačtyřicet.

„Co mám udělat s tím masem?“ zeptala se.

Zodpovědně se zamyslel.

I ve tmě viděla, jak zešedivěl a obličej měl plný vrásek. Ale všechno v jeho tváři bylo poskládáno tak nějak mile. Zkrátka úplně jinak než u Dušana. O atletické postavě ani nemluvě. Baron byl ale vždycky krásný kluk. Prostě aristokrat, musela se usmát. Chlap, co nekecá. Prrr, okřikla se zase.

„Nejlepší by bylo to maso zakopat.“

„Proč?“

„Aby nikde nehnilo, nedráždilo zvířata… Taky ho ovšem můžem upéct a roznést po okolí.“

Vyhýbali se tomu nejdůležitějšímu a celkem se jim to dařilo.

Znovu se napil. Andrea také, i když by neměla.

Vlastně měla. Zoufale potřebuje pít.

„Víš kolik je?“ upozornila ho.

„Ne.“

„Půlnoc.“

„Není lepší doba na zakopávání mrtvol," zasmál se.

Navzdory stopám věku Baron lety zkrásněl. Připadal jí blízký. Jako by ten šílený čas byl znát jen na stromech. Pocítila bláznivou touhu ulehnout s ním na puntíkatý šátek a dotáhnout, co před sto lety načali.

Jako by četl její myšlenky, přisunul se k ní a přitiskl svoji tvář na její. Na okamžik se stala šestnáctiletou Andreou.

Než se v ní probudila Andrea dnešní. Odtáhla se. Baron se ani nepohnul.

„S tím masem by bylo dobrý zakopat i naši minulost... co myslíš?" nadhodila.

„Co je to minulost? To, co bylo před mnoha lety, nebo před rokem?"

Rázně se zvedla.

„Jdem na to!"

Zamířila směrem k louce. Už jí bylo úplně dobře.

„Jenže tady není vidět na krok."

Baron se vydal za ní, sáhl do kapsy bundy a nasadil si čelovku. Musel po gymplu ještě hodně růst, tehdy nebyl takhle vysoký.

~~~

V dobrém i zlém, opakovala si poslední dobou často. Proč zrovna jejich manželství muselo procházet takovou zkouškou, ptávala se. Začínala se litovat.

„Nenalhávej si, že nebejt Dušanova úrazu, měla bys všechno zalitý sluncem," upozornila ji Káča. „Máš krátkou paměť."

Káča nemusela dořící, obě dobře věděly, o čem mluví.

Necelý rok před havárií jí Káča zavolala, že potkala Dušana s jinou. Šlo o mladou asistentku od nich z práce. Nebyla moc hezká, spíš taková poďobaná. Asi ji žádný svobodný nechtěl, a tak jí zbývalo jen někoho rozvést.
~~~

„Proč mi to říkáš?“ vyjela tehdy na Káču.

„Jsem tvoje kamarádka.“

„Z pionýra?“

„Hele, vědí o tom všichni kolem tebe. Chceš bejt snad za blbku?“

„Jo.“

Dokázala nadále dělat jakoby nic. Dál přehlížela dva lístky do kina v kapse Dušanových džín hozených do špinavého prádla, nápadně velké výdaje na společném účtu i to, že firemní soustředění se nikdy předtím nekonalo na plážích na Korfu. Doufala, že to pomine. Nic lepšího ji nenapadlo.

~~~

Baron kopal a Andrea držela mísu masa. Možná se po dnešku stane vegetariánkou.

„Co bys nejradši vyhodila ze svýho života?“

„Nic,“ odpověděla okamžitě.

„Kecáš.“

„Vážně.“

Andrea by si opravdu svůj život nechala se vším všudy i s Dušanovým úrazem. Kdyby ho nebylo, možná by ji opustil. S poďobanou nebo s jinou. Co by si takhle skoro v padesáti počala?

Baron zavrávoral. Byl trochu opilý. Přidržela ho. Pevně ji objal.

A najednou se začali líbat.

Skoro by řekla, že se v líbání dost zlepšil.

Po narození Ráchel se s ní Dušan přestal líbat. Všechno ostatní mezi nimi fungovalo, až na tohle. Jenže Andrea líbání potřebovala.

Baron jí pomalu rozepínal košili. Cítila na kůži jeho dech.

„Copak jsi přijel kvůli tomuhle?“ zašeptala.

„Přesně tak.“
~~~

„Teď kecáš ty."

„Ani trochu."

Knoflíky rychle zapínala.

„Zahazíš to maso? Jinak se sem budou sbíhat psi a kočky z celýho okolí."

Rychle změnila téma. Ze zbabělosti.

Poslechl. Házel hlínu zpátky do díry.

„Co kdybysme tentokrát zdrhli spolu?"

„Nemám proč utíkat."

Napadlo ji, že sem přijel nebezpečný blázen. Třeba se jen za Barona vydával! Jak si může být jistá, že je to opravdu on?

Jenže si je jistá.

Samozřejmě že by věděla, co do té jámy na vzpomínky hodit.

„Promiň, jsem vožralej."

„To je dobrý."

„Kam si můžu jít lehnout?"

~~~

Dušanovu nevěru zvládla. Nakonec se dokázala i radovat, že se má její muž dobře, že je veselejší, vtipnější, velkorysejší a nic po ní nechce.

„Budeš mít takovou svatozář, že si o tebe budu moct zapalovat cigára," podotkla Kateřina.

„Ne. Budu si dělat svý."

Čímž nemyslela milence, ale spíš to, že se začne od Dušana osvobozovat.

Před poďobanou nikdy bez Dušana neudělala ani krok, celý svůj život podřídila jejich společnému štěstí. Když Ráchel odešla z domu, každý z nich to řešil po svém. On randil a ona víc četla.

Ta strašlivá událost vlastně všechno vyřešila. Poďobaná se jaksi z Dušanova života vypařila.
~~~

Občas ji poťouchle napadlo, že by jí péči o nepohyblivého manžela celkem ráda přenechala. Pak se ale vždycky okřikla.

~~~

Rozsvítila v patře a zavedla Barona do jižního pokoje. Rozzářil se.

„Tady jsem tehdy taky spal. A ty vedle mě. Z druhý strany ovšem ležel Šafránek."

Šafránek byl jeden z jejich velkých kamarádů, vydával třídní časopis, Andrea ho dodnes někdy potkává.

„Co je s ním vlastně?"

„Nevzali ho na novinařinu..."

„Měl to polepený."

„Vystudoval matfyz..."

„Byl chytrej jak vopice."

„A dneska píše do Lidovek."

„Tak to je skvělý. A proč nepřijel?"

„Nevím. Ani se neomluvil."

Sedl si na postel a ona vedle něj. Vzal sem nedopitou flašku vína. Přihnul si.

„Fakt ho miluješ?"

„Šafránka?"

„Svýho muže."

„Moc. Opravdu," dodala pro jistotu.

„Seš dobrá."

V kapse se jí rozdrnčel telefon. Nemůže to nevzít, teď ne.

„Ruším tě, mámo, viď?"

„Ani trochu, Dušinko."

Uslyšela vzlykot.

„Nedokážu takhle žít."

„Dokážeš. Spolu to dokážem."

„Já vím. Miluju tě."
~~~

„Já tebe taky."

Rozloučili se.

Vzala si od Barona flašku a napila se.

„Promiň," řekl.

„To nic," napila se znovu. Neuvědomila si, že z jejího mobilu je slyšet každé slovo. „Měli jsme autohavárii. Snad bude moct sedět na vozíčku," vypadlo z ní. Nechtěla, aby ji viděl brečet, ale bylo to těžké.

Mobil se rozdrnčel zas.

„Ano?"

„Děvko! Myslíš si, že nepoznám, že šukáš?"

„Dušinko, to není pravda."

„Přísahej."

„Přísahám."

„Na Ráchel."

„Ale to snad..."

„Děvko!"

„Přísahám na Ráchel."

Seděli vedle sebe bez hnutí. Vzal ji za ruku, pevně ji stiskl.

„Musíš být s ním. Potřebuje tě. Jsi skvělá. Miluju tě."

Ráno se probudila sama v severním pokoji, do jehož oken dosahují větve borovice. Možná se jí to celé zdálo. Na zahradě se všechno zeleně lesklo v dopoledním slunci. Bylo úžasné probudit se sama na chalupě.

2. KAPITOLA

ZBŮHDARMA KRÁSNÁ

PO ŠPIČKÁCH VEŠLA DO PŘEDSÍNĚ. Ticho. Žádný křik, žádné volání, pozdrav, případně nadávky. Že by Dušan nebyl doma, ovšem nehrozilo.

„Ahoj!“ spustila odvážně.

„Jen pojď dál,“ odpověděl jí jako vždycky ze svého pokoje. Zněl neurčitě.

Vešla do jídelny a užasla.

Na stole bylo prostřeno, uprostřed stála její oblíbená růžová váza s lučními květy.

„To koukáš, mámo, co?“ ozvalo se z jeho pokoje.

Vešla k němu. Dušan ležel tady, byl celý vymydlený a jeho parfém, který mívala tak ráda, voněl do dálky.

„To teda jo!“

Andreu zaplavila blahodárná naděje. Všechno bude v pořádku. Půjde to. Když se dva mají rádi, dokážou divy. A oni se rádi mají, jinak by spolu nevydrželi tak dlouho. Dušan se brzy bude moct posadit, řekla rehabilitační sestra. Začne jezdit na vozíku, vycházet ven. Vše se v dobré obrátí, jen to chce vytrvat. A možná, kdo ví, nakonec opravdu začne zase chodit, lékaři to nevylučují.

Ale bez ní to nedokáže. Potřebuje ji.

„Odvezeš mě ke stolu?“

Pojízdné lůžko pořídili, ještě než se vrátil domů, a Dušan si ho „oblíkal“ na den, když ho umyla a oblékla. Třikrát týdně docházela rehabilitační sestra a spolu ho odvezly do koupelny

a osprchovaly. Nebylo zas tak těžké upravit koupelnu a celý byt pro manželovy potřeby, překvapilo ji, jaké všelijaké vychytávky pro postižené existují. Okřikla se. Dušan není postižený a nikdy nebude.

„Lehnu si k tobě. Uděláme si piknik v posteli."

Zasmáli se. Tohle udělali jen jedenkrát, když Dušan měl na chvíli lepší náladu. Ovšem ani tehdy nepůsobil tak vesele jako teď.

„Maso je hotové v troubě. Stačí ho jen ohřát i s přílohou."

„Jak jsi to dokázal?" zeptala se, až když se vrátila s talíři. Položila je na postel a rozkládala servírovací stolek.

„Prostě jsem upekl králíka," zažertoval.

Lehla si vedle něj a líbla ho na tvář.

„Domluvil jsem se s Péťou," přiznal, co oba věděli.

Petra byla jejich nejmilejší rehabilitační sestra, která jako jediná výjimečně zastala i práci hospodyňky, když se jí připlatilo.

Pustili se do jídla. Andrea nejdřív ležela vedle něho, ale nebyla tak zručná jako Dušan, tak pobryndala deku. Posadila se proto vedle něj do tureckého sedu.

„Je to vynikající."

„Víno se chladí, mámo."

Neměl by tolik pít. Navíc Andrea nemá po včerejšku na alkohol ani pomyšlení. Což ovšem nemůže ani vyslovit.

Vstala a skočila pro flašku veltlínu a dvě skleničky.

„Promiň," řekl najednou.

Došlo mu, že to včera přehnal. Je schopen to přiznat. V jistém smyslu je to větší pokrok, než kdyby rozhýbal nohy. Znamená to, že se uzdravuje! Andrea toho v poslední době vyslechla a přečetla tolik o lidech, kteří se dostali z podobných životních zkoušek, že si byla naprosto jistá, že tohle je začátek. V Dušanově hlavě nastal zlom. Doba, kdy se posadí na vozík, se blíží. Větší zlepšení si Andrea zatím radši nepředstavovala, ale přijde, věřila.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.